
بزرگان و قرآن

حال السلف مع القرآن

مؤلف: دکتر بدر بن نادر بدر

مترجم: علی آقامحمدی

صالحی، علی آقا، ۱۳۴۲، مترجم
بزرگان و قرآن: (ترجمه فارسی کتاب حال السلف مع القرآن)
مؤلف بدرین ناصر بدر؛ مترجم علی آقا صالحی
تهران: نشر احسان، ۱۳۹۹.
ص: ۶۱۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۰۷-۴
موضوع: فارسی نامه قرآن - سرگذشتنامه - حکایت های آموزنده
رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ ۲۰۴۱ ح ۴ ب / BPAA
رده بندی دیوبند: ۱۵۶ / ۷
شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۰۶

تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، شماره ۴۰۶.

www.nashrehsan.com

تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴



بزرگان و قرآن

مؤلف: دکتر بدر بن ناصر بدر

مترجم: دکتر علی آقا صالحی

ویراستار: مریم شهناوی

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: چاپ مهارت

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۰۷-۴

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه مترجم
۱۵	مقدمه مؤلف
۲۳	ایمان به قرآن و صفات آن
۳۵	هدایت قرآن
۴۳	فضیلت قرآن و اهل آن
۴۹	عظمت و شکوهمندی قرآن
۵۴	حفظ قرآن و پایبندی بر آن
۶۴	رقابت سلف صالح در تلاوت قرآن و توجه کامل بر اجرای آن
۷۳	هشدار به قرآن گریزان
۷۹	توجه سلف صالح به قرائت و آموزش قرآن
۸۴	صدا در گلو پیچاندن و تکلف در قرائت قرآن ممنوع است
۹۱	تدبر در قرآن
۹۹	عمل و اخلاص به قرآن
۱۰۸	اخلاق، سیما و وظایف اهل قرآن
۱۱۵	توجه سلف صالح به آداب حافظان قرآن

- ۱۲۰ قرآن را منبع درآمد قرار ندهیم.
- ۱۳۱ سلف صالح مردم را از پیروی هوی و هوس بر حذر می‌دارند
- ۱۴۳ راهنمایی پیامبر ﷺ برای تأثیرپذیری از قرآن
- ۱۵۱ ابوبکر صدیق رضی الله عنه
- ۱۵۷ عمر بن خطاب رضی الله عنه
- ۱۶۳ عثمان بن عفان رضی الله عنه
- ۱۶۸ علی بن ابیطالب رضی الله عنه
- ۱۷۴ عبدالله بن مسعود رضی الله عنه
- ۱۸۳ ابن عباس رضی الله عنه
- ۱۹۶ ابی بن کعب رضی الله عنه
- ۲۰۱ معاذ بن جبل رضی الله عنه
- ۲۰۸ ابوموسی اشعری رضی الله عنه
- ۲۱۴ ابودرداء رضی الله عنه
- ۲۲۰ عبدالله بن رواحه رضی الله عنه
- ۲۲۶ عبدالله بن عمرو بن عاص رضی الله عنه
- ۲۲۹ عبدالله بن عمر رضی الله عنه
- ۲۳۷ تمیم بن اوس ملقب به ابورقیه رضی الله عنه
- ۲۴۲ ابوطلحه زید بن سهل و ابو دحداح ثابت بن دحداح و فضالة بن عبید
- ۲۴۸ ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها
- ۲۵۴ صفیه دختر حبیبی و اسماء دختر ابوبکر و أم ایمن
- ۲۶۰ شاگردان اصحاب: علقمه بن قیس
- ۲۶۵ مسروق
- ۲۷۰ ربیع بن خثیم

- ۲۷۶..... حسن بصری رحمته الله
- ۲۸۱..... مطرف بن عبدالله
- ۲۸۵..... عروه پسر زبیر
- ۲۸۹..... ابوالعالیه ریاحی
- ۲۹۳..... محمد بن سیرین
- ۳۰۱..... ابورجاء ع لاردی
- ۳۰۳..... ثابت بن اسلم بنانی
- ۳۰۹..... قناده بن دعامة
- ۳۱۴..... محمد بن واسع - مالک بن دینار
- ۳۱۹..... هرم بن حیان
- ۳۲۴..... صفوان بن محرز
- ۳۲۶..... سلیمان تمیمی
- ۳۳۱..... طلق بن حبیب
- ۳۳۳..... یزید بن ابان رقاشی
- ۳۳۷..... ابوجوزاء اوس بن عبدالله ربعی
- ۳۴۳..... ابوشعثاء جابر بن زید
- ۳۴۷..... ابوحلال عتکی - ابونضرة منذر بن مالک - میمون بن سیاہ - شمیط بن عجلان - محمد بن منکدر
- ۳۵۲..... زین العابدین علی بن حسین
- ۳۵۸..... عبدالله بن عون - عامر بن عبدالله - صفوان بن سلیم - سعد بن ابراهیم الزهری
- ۳۶۳..... محمد بن کعب قرظی
- ۳۶۹..... عبید بن عمیر
- ۳۷۲..... مجاهد بن جبر

- ۳۷۷..... عطا بن ابی رباح
- ۳۸۰..... عکرمه خدمتکار ابن عباس
- ۳۸۳..... میمون بن مهران
- ۳۸۶..... شقیق بن سلمه
- ۳۸۹..... خثیمه بن عبدالرحمان
- ۳۹۱..... حارث بن سوید
- ۳۹۵..... عمرو بن اُبَی
- ۳۹۸..... مرارة بن شراحیل - زر بن حبیش
- ۴۰۲..... ابو عبدالرحمان سلمی
- ۴۰۸..... ابراهیم بن یزید نخی
- ۴۱۲..... ابراهیم نخعی
- ۴۱۹..... عون بن عبدالله بن عتبة
- ۴۲۲..... سعید بن جبیر
- ۴۲۵..... ابواسحاق سیبعی
- ۴۲۸..... عبدالرحمان بن ابی لیلی
- ۴۳۱..... عامر بن عبد قیس
- ۴۳۳..... محمد بن سوقه
- ۴۳۷..... اعمش
- ۴۴۱..... حبیب بن ابی ثابت
- ۴۴۳..... کرز بن وبرة
- ۴۴۸..... عمرو بن قیس ملاتی
- ۴۵۳..... مکحول شامی
- ۴۵۸..... عاصم بن ابی النجود

- ۴۶۳.....عبدالله بن عامر.....
- ۴۶۶.....عبدالله بن كثير.....
- ۴۶۹.....نافع مدنی.....
- ۴۷۳.....ابوعمر و بن علاء.....
- ۴۷۶.....حمزه الزيات.....
- ۴۸۰.....كسائی.....
- ۴۸۳.....یحیی بن وثاب.....
- ۴۸۵.....ابوجعفر خاری.....
- ۴۸۸.....عبدالرحمان بن هرم بن عرج.....
- ۴۹۰.....شعبه بن عیاش.....
- ۴۹۵.....حفص بن سلمان.....
- ۴۹۷.....سلیم بن عیسی.....
- ۴۹۹.....ایوب سختیانی.....
- ۵۰۴.....عبدالملك بن جریح.....
- ۵۰۸.....عبدالله بن عون.....
- ۵۱۲.....عمر بن ذر.....
- ۵۱۴.....ابوحنیفه.....
- ۵۲۰.....ابوحازم سلمة بن دینار - سفیان ثوری.....
- ۵۲۷.....سفیان بن عیینة.....
- ۵۳۴.....حسن و علی فرزندان صالح همدانی.....
- ۵۳۷.....فضیل بن عیاض و پسرش علی.....
- ۵۴۳.....عبدالله بن مبارک.....
- ۵۴۹.....خلف بن هشام.....

۵۵۱.....	ابوعمر الدوری
۵۵۴.....	داود طائی
۵۵۷.....	صالح المری
۵۵۹.....	بشر بن حارث حافی
۵۶۴.....	مالک بن انس
۵۶۸.....	امام شافعی
۵۷۷.....	احمد بن حنبل
۵۹۱.....	ابوعبدالرحمان عساکر مکه
۵۹۴.....	یعقوب بن اسحاق خرمی
۵۹۶.....	قالون
۵۹۹.....	ابن جریر طبری
۶۰۲.....	ابن مجاهد
۶۰۶.....	ابن شیبوذ
۶۰۸.....	هناد بن سری - بخاری - ابوحاتم سجستانی
۶۱۳.....	منابع

WWW.Ketab.ir

مقدمه مترجم

اسلام در مسیر دعوت نبوت حیدری و آزادی بخش خود، دل‌های زیادی را دگرگون و جان‌های فراوانی را شیفته و مجذوب نمود و آن‌ها را از خاک پست به اوج عظمت رساند و بر مسیر درست بندگی و آزادی قرار داد. از این خاک‌نشینان تهیدست، عارفان سرمست و، از خود بی‌خود شده و مجاهدین اهریمن‌ستیز خداپرست ساخت تا در همه‌ی عرصه‌های زندگی، پاکبازانه حاضر شوند و با عدم و قلم و در خلوت و جمع به اصلاح خود و محیط اطراف بکوشند و از هیچ سختی و مانعی نراسند و چشم امید و طمع به درگاه بزدان دادار بدوزند و فقط دل به او ببندند و از افراط و تفریط بگذرند و بر پهنه‌ی وسیع دادگری و میانه‌روی قرار گیرند و اعجاب همگان را برانگیزند. راستی، که شاگردان رسول خدا چنین بودند و در سایه‌سار سعادت‌بخش و روح‌افزای قرآن، روح و روان خود را جلا دادند و به اوج تکامل و پیشرفت انسانی رساندند و جایزه‌ی فدایان‌های مومنان و لایوری‌ها و ایثارها و مجاهدت‌های بی‌نظیر خود را از پروردگار یکسا دریافت کردند و فرشته‌ی وحی مدال افتخارآمیز رضوان الهی را به دست آخرین فرستاده‌ی خدا به آن‌ها تقدیم کرد و برای همیشه بر پیشانی‌های تاریخ بشریت درخشیدند و ماندگار شدند.

هر چند عرصه‌ی تاریخ بشری فراز و فرودهای فراوانی به خود دیده است، ولی آنچه مسلم و آشکار است انقلاب ظاهری و باطنی اسلامی بر کره‌ی زمین و با این گستردگی و درخشانی و عظمت، موجب تحولی عظیم و عمیق و غیرعادی در جامعه‌ی بشری شد و

مسیر تاریخ را دگرگون ساخت و آنقدر ثروت معنوی و ایمانی در اختیار انسان‌ها قرار داد تا با آسودگی خاطر به آبادانی و رونق زمین کمک کنند و از نظر روحی و معنوی خود را به خداوند مالک آسمان‌ها و زمین، پیوند دهند و هنرمندانه به احیای درون و بیرون خود بکوشند و مأموریت جانشینی الهی را به نحو احسن انجام دهند و از آزمون‌های سخت و طاقت‌فرسا و در عین حال تکامل‌بخش و سعادت‌آفرین خداوند سرفرازانه بیرون آیند، هر چند در این آزمون بسیاری طاقت نیاوردن و از راه درست خارج شدند و راه عاقبت پیش گرفتند و مأموریت الهی خود را فراموش کردند، اما عده‌ای دیگر دل به خدا سپردند و عاقبت کار دیدند و دست از جان شستند و عابدان شب و مجاهدان روز شدند و در پرتو لطف الهی و عذاب قرآن جان و روان خود را جلا دادند و لذت عبادت و بندگی پروردگار را با جان و دل مزه کردند و دنیا و خوشی‌های زودگذرش را ناچیز و کم‌ارزش دانستند. دنیا را مزرعه‌ی آخرت خود کردند. سرمایه‌های بسیار بزرگ و ارزشمندی برای خود و بشریت شدند و اکنون ما انسان‌های حریص بیست و یکم از آن همه دانش و آزادگی و معرفت و عرفان و دیانت انگشت به دهان بدایم و با حسرت و امید برگ برگ زندگی حیرت‌انگیزشان را ورق می‌زنیم و از خود می‌رسیم آیا ممکن است تاریخ تکرار شود و تاریخ بشریت برگ زرین دیگری را بر خود بیند. این بار، بشر سرگردان و علم‌زده و پاهای پاره‌پاره و خسته از زندگی مادی از خواب غفلت بیدار شود و خدای خود را درست بشناسد و بر مسیر سعادت و رستگاری قرار گیرد و مأموریت انسان‌ها را با کوله‌باری از تجربه به سر منزل مقصود برساند؟!!

این آرزویی دست‌نایافتنی نیست و می‌توان علی‌رغم دشمنان دین‌پرور، دست به کار شد و با همنشینی و زیستن در پرتو آیات قرآن و کسب تجربه از حافظان و عاملان کتاب الهی و مطالعه‌ی زندگی و مجاهدت‌ها و موفقیت‌ها و فداکاری‌های سلف صالح، به خود و زندگی نشاط دوباره ببخشیم و صحنه‌های خارق‌العاده‌ای از جوانمردی، عدالت‌خواهی، مقاومت، انسان‌دوستی، عبادت و بندگی و دانش و صداقت و... آفرید و مردم تشنه و نگران را بدان‌ها فراخواند تا به قول شاعر نامدار حافظ بدانند:

آدمی در عالم خاکی نمی‌آید به دست عالمی دگر ببايد ساخت و از نو آدمی

این عالم دگر را باید مؤمنان با راهنمایی قرآن و مطالعه‌ی زندگی قرآن خواهان، با دستان پرتوان و هنرمندانه‌ی خود، بسیار با عظمت و خیره‌کننده بسازند، آن وقت است که ساکنین تهیدست به خود می‌آیند و به راحتی و بدون کمترین دردسر، کوخ‌ها و کپره‌های فرسوده و بی‌پناه خود را رها می‌کنند و به این کاخ‌های بزرگ و غرورآفرین و سرشار از رفاه و آسایش و امنیت می‌آیند و زندگی خود را سروسامان می‌دهند و به سعادت همیشگی می‌رسند. آری این است مأموریت مؤمنان بی‌ریا و فداکار.

البته **«العَمَّ دَقِيقٌ وَ عِبْرَتُ امْرُؤٍ مِنْ زَنْدَقِ سَلْفٍ صَالِحٍ وَ اَوْلِيَايِ خَدَا، اَعْمَ اَزْ اَصْحَابِ پِيَامِبِرٍ ﷺ مَبْعِينِ وَ اِمَامَانِ وَ پِيَشْوَايَانِ دِينِ، مِي تَوَانْدِ پَرُورِش وَ تَرْبِيَّتِ مَعْجِزَه‌آسَايِ قُرْآنِي رَا بِه مَانِشَارِ دَهْدَا دَر رُزْگِ اَمَايِ بِي عَاطِفَه وَ بِي هَدَفِ وَ رَاكِدِ رَا هَمْچُونِ جُوبِيَارِي رُوانِ وَ سِرْزَنْدِه بِه رَاهِ اَبَادَانِي وَ سِرْزَمِينِي كُوبِرِي وَ مِرْدِه وَ بِي حَاصِلِ رَا بِه گِلْسْتَانِي سِرْزَنْدِه وَ شَادَابِ وَ رَنْگَارَنْگِ تَيْدِيرِ سَادِ وَ بِرَهْلِ هَا اَمِيدِي دُوبَارَه بِيخُشَد.»**

نویسنده‌ی کتاب دکتر حسین ناصر البدر پژوهش‌هایی نسبتاً مطلوبی در این زمینه انجام داده و حاصل زحمات و تلاش‌هایش، کتاب حاضر [حال السلف مع القرآن] است که به فرازهایی از زندگی گذشتگان صالح و بدسلس و برخورد و همنشینی آن‌ها را با قرآن بیان می‌کند و رمز موفقیت و پیشرفت آن‌ها را در دو چیز می‌داند و آن کسب دانش و عمل صادقانه و مخلصانه می‌باشد، هر چند بر این باور است که هیچ‌کدام از سلف صالح معصوم یا پاک از ایراد و بی‌نیاز از نقد نیستند و ضعف‌ها و کاستی‌های انسانی داشته‌اند، ولی آن‌ها علم و عمل را باهم فرامی‌گرفتند و درصد خطاها و لغزش‌های خود را هر روز کمتر می‌کردند و با بهره‌مندی از منبع بی‌کران الهی، قرآن کریم، زندگی خود را منحول کردند و همچون خورشیدی درخشان بر تارک جامعه‌ی بشری درخشیدند و هر چه به اصلاح خود پرداختند و هم در عرصه‌ی زندگی و دعوت و عمران و آبادانی زمین به مأموریت دینی و انسانی خود جامعه‌ی عمل پوشاندند و از این جهت الگوها و نمونه‌هایی ارزنده و گرانقدری برای ما می‌باشند که می‌توان از موفقیت‌هایشان درس عبرت گرفت و زندگی را سرشار از شادابی و نشاط کرد.